

EEN SCHOOLPROJECT IN PAPUA NEW GUINEA

Banlo Bulletin 26 - maart 2025

Lik lik tok bilong Paul

(Pidgin voor "Praatje van Paul")

Beste Annie, Bep, Corry, Diny, Eline, Frans, Gait, Hans, Jan, Karin, Lenie, Marjolein, Nico, Paula, Rosemarie, Truus, Waike, Yvonne en natuurlijk ook jij!

Heb ik met deze aanhef nu alle supporters van mijn school in tropisch Banlo welkom geheten bij het begin van dit nieuwe Banlo-bulletin? Nee, bij lange na niet! Daarvoor zou ik het alfabet nog een aantal malen de revue moeten laten passeren. Vergeten doe ik echter niemand, dankbaar als ik ben dat eenieder van jullie nu al jarenlang belangstelling toont voor mijn werk en mijn school - ieder op eigen wijze - ondersteunt.

Ik hou van Papua New Guinea en ik hou van de mensen hier, maar soms... Soms botst mijn karakter met de 'laissez faire' houding van veel mensen hier. Het zit nu eenmaal in mijn generaties lang overgeërfde en gemodificeerde genen om te plannen, om vooruit te denken, om niet alleen te leven bij de dag van vandaag. Zo maakte mijn oma in de nazomer boontjes in (die verdwenen met een flinke hoeveelheid zout in Keulse potten) en werd er in de kelder onder de bedstee een flinke voorraad aardappelen opgeslagen om de winter door te komen. Mijn moeder vulde 's zomers een ruime ingebouwde kast met tientallen weckpotten (de sperzieboontjes, snijbonen, tuinbonen, pruimen en wat dies meer zij vormden een kleurrijk stilleven) en mijn vader vroeg de kolenboer om zoveel mud antraciet en eierkolen te bezorgen. Zorgen voor de dag van morgen... herkenbaar?

Daarom had ik begin vorig jaar tijdens een ouderbijeenkomst de medewerking van alle ouders gevraagd. Een oud van bosmateriaal opgetrokken klaslokaal moest worden afgebroken om plaats te maken voor een nieuw en groter 'haus

Lik lik tok bilong Paul

win', een ruimte waar de kinderen beschut tegen de felle zon hun lunch kunnen gebruiken. Tevens moest er voor het toegenomen aantal leerlingen een nieuwe toiletgelegenheid worden gecreëerd. Het oude 'haus win' was te klein, stond op instorten en ik zag de dag al naderbij komen dat er iemand door het door witte mieren aangetaste vloertje van het 'bush toilet' zou zakken.

Het niet meer op het toegenomen aantal leerlingen berekende en op instorten staande 'haus win'

Lik lik tok bilong Paul

Lik lik tok bilong Paul

Lik lik tok bilong Paul

De ouders gingen enthousiast aan de slag. Onderling hadden ze afgesproken om iedere zaterdag naar school te komen, net zolang als nodig zou blijken te zijn om de diverse klussen te klaren. De eerste zaterdag kwam iedereen opdagen, de tweede zaterdag was de animo al aanmerkelijk minder en uiteindelijk werd het werk overgelaten aan een klein groepje enthousiaste en betrokken ouders. Dankzij hen werd het nieuwe toilet gerealiseerd, maar het werk aan het nieuwe 'haus win' kwam geheel tot stilstand.

Begin dit schooljaar nog maar weer eens een ouderbijeenkomst. Nog maar weer eens op hetzelfde aambeeld hameren:

“St. Paul's School is niet mijn school maar onze school.”

En:

“Als er werk aan de winkel is, dan laten we dat niet over aan een kleine groep enthousiaste ouders, maar dan doen we dat gezamenlijk.”

Ik maakte op speelse maar niet mis te verstane wijze mijn teleurstelling kenbaar over het na ruim een jaar nog steeds niet voltooide 'haus win' en ik gaf de verzamelde ouders 15 minuten de tijd om met een oplossing te komen. Meestal wordt er veel te lang heen en weer gepraat, gedelibereerd zonder tot een besluit te komen, maar al na 10 minuten werd ik binnengeropen om te vernemen dat er nu eendrachtig zou worden samengewerkt om het nieuwe 'haus win' binnen de kortste keren te voltooien.

En er is woord gehouden! Het was een plezier om te zien hoe er eendrachtig werd samengewerkt en wat er in korte tijd mogelijk is als iedereen zijn steentje bijdraagt.

Lik lik tok bilong Paul

Lik lik tok bilong Paul

Lik lik tok bilong Paul

Er staat nu een fraai en ruim 'haus win' met 4 grote tafels waaraan de kinderen hun van thuis meegebrachte lunch kunnen gebruiken.

De dakbedekking wordt gevormd door bladeren van de sagopalm. Die worden rond een lat dubbelgevouwen en vastgezet met een 'bush rope' (zie foto). Voor alle benodigde bouwmaterialen hoefden we niet onze portemonnee bij de Gamma leeg te schudden. Alles was in ruime mate gratis en voor niets in de 'bush' voorhanden.

Lik lik tok bilong Paul

En soms (om daar nog even op terug te komen)... soms moet ik wat meer leven bij de dag (dat scheelt wat grijze haren) en soms moet men hier wat meer zorgen voor de dag van morgen, bouwen aan een toekomst voor de jongste generatie.

Dit schooljaar zit ik met 20 leerlingen in Gina's groep en 40 leerlingen in mijn eigen groep toch echt wel aan het maximum aantal leerlingen. Eind vorig jaar had ik me vast voorgenomen om niet meer dan 25 kinderen in mijn groep op te nemen, maar ja... hoe gaat dat dan?

“Meester Paul, heeft u nu echt geen plekje meer voor mijn zoontje?”

“Meester Paul, mijn dochtertje wil zó graag naar school. Ze praat over niets anders meer.”

Nou ja, vooruit dan maar. Of ik nu 25 of 30 kinderen moet begeleiden, dat maakt ook niet zoveel verschil.

En toen kwamen er nog enige jongens en meisjes in de leeftijd van 9 tot en met 12 jaar die vorig jaar diverse schooltjes in de omgeving hadden bezocht. Helaas hadden die daar niets geleerd, omdat hun leerkrachten dikwijls niet op kwamen dagen en hun ouders hadden toen maar besloten hun kinderen thuis te houden. Ze wisten nauwelijks ook maar enige letter te verklanken en van het lezen van zelfs de eenvoudigste woordjes was in het geheel geen sprake. Tja, die kinderen kun je gezien hun leeftijd natuurlijk niet nog een jaar laten wachten alvorens naar school te gaan. En zo heb je dan als je je onderwijshart de doorslag laat geven binnen de kortste keren 40 leerlingen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar. Die oudere jongens en meisjes kunnen inmiddels hun eerste zinnen lezen:

Sam and his mum sit in the hut.

It is hot in the hut.

Lik lik tok bilong Paul

Ze doen ijverig mee met de 5-,6- en 7-jarigen om ook de resterende klanken (en dat zijn er nog heel wat!) onder de knie te krijgen:

b-b-b, book in a bilum

f-f-f, five funny frogs

Dankzij de vele in de loop der jaren ontvangen educatieve materialen kan ik die oudere leerlingen zo af en toe ook uitdagen met wat meer op hun leeftijd toegesneden activiteiten.

Rudolf, 12 jaar

Mc Albert, 10 jaar

Lik lik tok bilong Paul

Clinton is 7 jaar en blijft in zijn ontwikkeling wat achter bij zijn leeftijdgenootjes. Er verschijnt slechts zelden een lach op zijn gezicht (wat dat betreft is deze foto een unicum) en meestal kijkt hij me aan met grote, vragende ogen. Toen ik daarover met 'moeder' een gesprek had, bleek hij door haar geadopteerd te zijn. Toen Clinton geboren werd, verbleef vader wegens huiselijk geweld in de gevangenis en moeder liet zich aan Clinton nauwelijks iets gelegen liggen. Ze was hem liever kwijt dan rijk. Omdat 'moeder' alleen maar meisjes had, had ze al eens eerder een jongetje geadopteerd (nu in Gina's groep) en Clinton kon er ook nog wel bij. Het verbaast me nog steeds hoe gemakkelijk kinderen hier worden 'doorgeschoven'. Clinton is niet de enige in mijn groep die liefdevol door andere dan de eigen ouders wordt grootgebracht.

Lik lik tok bilong Paul

Elsina wordt 30 maart 6 jaar. Ze heeft zichtbaar plezier in alles wat ze doet, werkt vol overgave, weet zich prima op haar werk te concentreren (vergeet dan alles en iedereen om haar heen) en behaalt uitstekende resultaten.'

Lik lik tok bilong Paul

Roderick (8 jaar) en Noel (9 jaar) zijn hier beiden voor het derde achtereenvolgende jaar en hebben nog steeds de grootste moeite met leren lezen. De meeste 6- en 7-jarigen zijn verder in hun leesontwikkeling dan deze twee jongens. Ik maak me daarover meer zorgen dan zichzelf. Diverse keren al heb ik geprobeerd om hun ouders ideeën aan de hand te doen om hen ook thuis te helpen, maar van die kant is helaas weinig te verwachten..

Roderick

Noel

Lik lik tok bilong Paul

Ik doe mijn best, maar het is en blijft moeilijk om middels brieven en via dit Banlo-bulletin een getrouw beeld te schetsen van ons leventje hier in PNG. Hier in Banlo leven we min of meer in de 'bush' en zijn we omringd door palmbomen (kopra!) en cacaobomen.

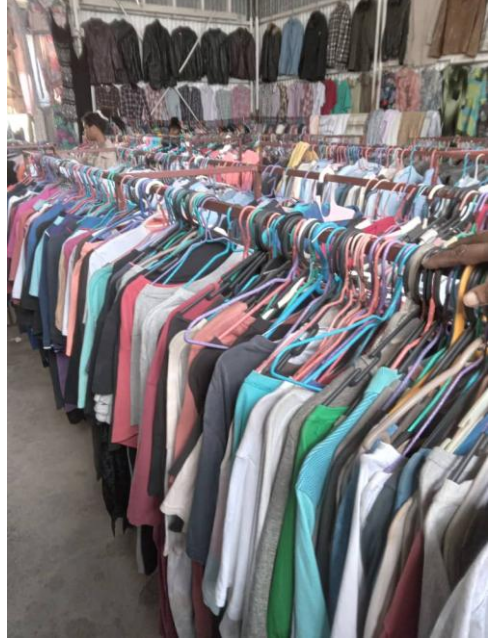

Zo eens in de 5 à 6 weken reizen we naar 'de stad', naar Madang om inkopen te doen voor mijn school en voor ons huishouden.

In Madang zijn tal van supermarkten waar mensen van heinde en verre op afkomen om hun boodschappen te doen.

Lik lik tok bilong Paul

Ook zijn er diverse 'modemagazijnen', grote loodsen met onafzienbare rijen tweedehands kleding. Het loont de moeite om daar rond te snuffelen en om nog goed draagbare kleding voor een zacht prijsje op de kop te tikken. Zo af en toe vullen ook wij onze garderobe daar aan.

Gezellig uitgaan zoals in Nederland, dat is er in Madang helaas niet bij. Geen musea, geen interessante tentoonstellingen, geen historische bezienswaardigheden, maar gelukkig wel (zoals te zien op de volgende bladzijde) een enkel plekje om te genieten van het goede der aarde (en van de zee!).

Lik lik tok bilong Paul

"Ik heb een heel zwaar leven" (vrij naar Brigitte Kaandorp)

Lik lik tok bilong Paul

De terugreis naar Banlo heeft altijd de nodige voeten in aarde. Meestal is het uren wachten geblazen op die ene truck die ons samen met al onze bagage dicht bij Banlo af kan zetten en eenmaal daar aangekomen moeten we nog enige hulptroepen inschakelen om alles het laatste stukje bergop naar ons 'home, sweet home' te sjouwen.

We hopen je hiermee enigszins een kijkje te hebben gegeven in ons leventje hier, een leventje dat voor mij nog steeds in het teken staat van les geven.

Wat voor mijn school welkom is en blijft: in de eerste plaats je belangstelling en daarnaast stevige legpuzzels, wiebeloogjes, vouwblaadjes, bouwblokken (Duplo, Lego), mandala's, ideeën voor creatieve activiteiten, diverse kleuren katoen om de techniek van het 'punniken' weer eens van stal te halen en voor Mary lappen en lapjes stof.

Lik lik tok bilong Paul

Vanuit PNG waar we in september 50 jaar onafhankelijkheid gaan vieren wens ik je mede namens Mary toe dat je in een wereld waar voor optimisme dikwijls maar weinig plaats schijnt te zijn ingeruimd oog mag blijven houden voor goed nieuws, voor kiemen -hoe kwetsbaar en klein ook- van veranderingen ten goede, van verwijzingen naar een betere dag van morgen. Het ga je goed!

Paul & Mary

P.O. Box 473, Madang (Madang Prov.)

Papua New Guinea

Post naar PNG is lang onderweg, dus je doet er beter aan om zo af en toe een berichtje met een fotootje te WhatsApp'en of mailen.

E-mail: paul2banlo@gmail.com

Mobiel:+675 73411888 (voor WhatsAppers)

Lippus Tok

Door Jan Lippus

Hartverwarmende kindergezichten stralen je tegemoet als je deze aflevering van het Banlo Bulletin openslaat! En Paul weet daar een heel persoonlijke achtergrond bij te schetsen. Zijn betrokkenheid bij deze kinderen is eveneens hartverwarmend. Het is fijn en opbeurend dat we zo af en toe gelegenheid krijgen om in onze soms donkeromfloerste wereld lichtvlekken als deze te ontwaren.

Het is ook fijn te constateren dat al bijna zeven jaar lang zoveel mensen regelmatig hun belangstelling voor dit schoolproject tot uitdrukking brengen door het leveren van een financiële bijdrage of door bruikbare, soms zelfs dierbare spulletjes langs te komen brengen. Voor al deze ondersteuning zijn we zeer dankbaar!

DHLexpress is nog steeds een betrouwbare en snelle vervoerder voor onze pakketten. Wij hebben ze van het begin af aan genummerd en de teller staat nu op 175! Daar moeten we wel de 20 verloren gegane pakketten van aftrekken...

Het saldo staat inmiddels op een dusdanig peil dat we, naast het vervoeren van de pakketten, ook andere zaken kunnen bekostigen. Zo is het nieuwe klaslokaal nog steeds niet voorzien van dakgoten en regenpijpen om het overvloedige regenwater naar de watertank van 8000 liter af te voeren. Dat moet gebeuren door een loodgieter, een vakman, en ongetwijfeld geholpen door een aantal handige ouders. Paul vroeg of daar geld beschikbaar voor was. En dat is er gelukkig. Samen met een andere sponsor, de Stichting Onderwijs Steunfonds, gaat deze klus binnenkort geklaard worden. U leest er vast en zeker over in een volgend Banlo Bulletin.

Projectinformatie

Door Jan Lippus

Op de Rabo Spaarrekening, waar u regelmatig op stort staat momenteel een bedrag van € 3.500,61. Daarnaast hebben we de teruggekregen vervoerskosten van PostNL cash in kas. Dat trekken we langzaam leeg via de aanschaf van creatief materiaal en leermateriaal bij kringloopwinkels, bij de 'witte boekwinkels' of via aanbiedingen bij de Hema of het Kruidvat.

Rest ons u allen een goed voorjaar te wensen, gezegende Pasen en gezondheid!
Met hartelijke groet, Truus en Jan Lippus.

Contact met de administratie

Wij herhalen hieronder het bankrekeningnummer, waar u geheel vrijblijvend gebruik van kunt maken:

NL78 RABO 3634 8631 61 t.n.v. **Mevr. G.M. Lippus-van Hazebroek en Dhr. J.C. Lippus** o.v.v. "Banlo Bush School".

Mocht u het Banlo Bulletin niet langer willen ontvangen, stuurt u dan even een email naar janlippus@gmail.com.

Pater Theo's toetje

Uit een schrijven van juli 2004:

Jawel, ik maak een jubeljaar door en automatisch denk ik met veel dank aan de vervlogen 50 jaren. Ik denk dan weer aan Vader en Moeder voor wie het niet eenvoudig was om weer een mogelijke 'kostwinner' te zien gaan. Al die leraren die hun leven lang tussen vier muren en zonder salaris ons wilden voorbereiden op onze pastorale taak. En... die reisbroeders die door sneeuw en ijs met kalenders en almanakken gingen leuren zodat er voor ons brood op tafel kwam. En... dan jullie: al jullie gebed en offers in deze jaren waardoor ik op 10 verschillende posten met vreugde en met succes heb kunnen werken.

Er was hier een zekere broeder Paulus die via foto-albums kon laten zien welke prachtige kerken (20!) hij hier in de Hooglanden gebouwd had. Als pastor heb ik niets om te laten zien of... ik moet de doopboeken nagaan van die 10 verschillende parochies waaruit zou blijken dat ik in deze halve eeuw ruim 4000 baby's en volwassenen gedoopt heb. Maar dat was dan pas het begin, want het is een hele opdracht om dan de Blijde Boodschap tot leven te brengen in de liturgie en de Sacramentenbediening en... tot een realiteit in hun leven te maken. Dat was rondreizen per boot over zee en de Ramu-rivier, te paard berg-op-en-af, te voet door moerassige sagowouden, omringd door horden muskieten. Soms word ik via krant of nieuwsdienst erop attent gemaakt dat het niet tevergeefs is geweest: op veel plaatsen waar ik gewerkt heb staat nu een eigenlandse priester-pastor. In heel Papua New Guinea nu al meer dan 300 inheemse priester-pastores.

En dan die levendige liturgische diensten. Dansende dames brengen mij 's zondags naar het altaar. Zo vrolijk, zo spontaan schuifelen die voeten over de houten kerkvloer, met begeleiding van gitaren. En zo worden ook de Bijbel voor de lezingen en de offergave aangedragen. Zei St. Augustinus (rond 400) al niet: 'In

Pater Theo's toetje

alle eeuwigheid zullen we liefhebben, zingen en.... dansen' (Amabimus, Cantamibus, SALTAMIBUS!). Hier in Yampu zijn we maar vast begonnen!!!

En van september 2024 tot september 2025 viert ook de SVD een jubileum, de 150ste verjaardag van de stichting van de SVD (Gezelschap van het Goddelijk Woord) door St. Arnold Janssen.

'Het jubileumjaar is voor ons een oproep en een aansporing om ons in gebed open te stellen voor de vraag: Heer, wat wilt u van ons als missionarissen?' (Rond, dec. 2024).

